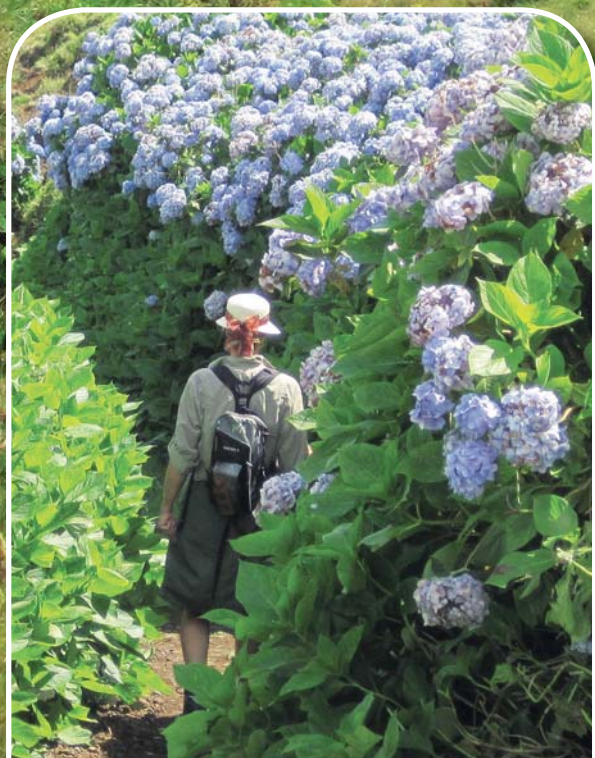

Tilbage til fastlandet igen

Efter en vellykket overfart fra Spanien til Azorerne og besøg på de tre sydvestligste øer, fortsætter Troldand og besætning mod den centrale øgruppe, hvor især Faial og Horta er kendte af sejlere. Mest betaget er besætningen af den mindre besøgte ø São Jorge, der er et sandt paradis.

TEKST & FOTO STEN ENGELSTOFT

Kilometervis levende hegn af Hortensia på den blå ø

Traditionen tro efterlades Trollands visitkort på mølen i Faial"

São Jorge er på mange måder Terceiras diametrale modsætning. Det er naturøen, hvor man kan gå fantastiske vandreture, og hvor livet går sin stille gang i en parallelverden til den vi kender hjemmefra. Øen blev på mange måder vores favoritsted, og vi vendte tilbage til den hele tre gange under vores to måneders ophold på Azorerne.

São Jorge har knapt 10.000 indbyggere. Den er 56 km lang og 8 km bred, en smule mindre end Langeland. Dens højeste punkt er på næsten 1000 m.o.h., og langt over halvdelen af øen over 500 m.o.h. Overalt er der stejle og næsten utilgængelige kyster med kun enkelte frodige isolerede kystplateauer, de såkaldte Fajãs. Disse plateauer er opstået ved jordskred fra de høje kyster, og er de eneste steder, der kan opdyrkes. De er et besøg værd, om end de ikke er specielt nemt tilgængelige; ja mange af dem kan faktisk kun nås til fods. Man kommer ikke til São Jorge for de fancy restauranter, de hvide sandstrande eller vilde diskoteker, men for at nyde uberørtheden og gå lange ture.

Marinaen er lille, men meget fint udstyret. Havnemesteren er en stor charmetrold og jordens mest hjælpsomme menneske; dog havde han lidt svært ved at vende sig til tanken om, at jeg - da vi vendte tilbage til øen for anden gang - "medbragte" to kvinder, og han var nede for at fotografere fænomenet.

Stedet byder hver aften på en helt speciel oplevelse. På den mere end 100 m høje klippevæg bag havnen ruger Atlanterhavsskråpen (*Calonectris Diomedea Borealis*). Det er en stor havfugl, som tilbringer det meste af livet på åbent hav og kun ruger på Madeira og Azorerne. Hvert par lægger kun ét æg om året, og når dette er ruget ud, bliver ungen på reden i to måneder,

Rie og Sten (tv.) i et midtatlantisk gensyn med Sam og Alex. I Faial mødte vi igen Sam og Alex, der nu var på vej tilbage fra Caribien, og som vi tilbragte megen tid sammen med året før i Galicien. Sam fik i øvrigt sit drømmejob efter hjemkomsten: Redaktør på det engelske bådblad "Sailing Today"

ind til den (forhåbentlig) er flyveklar. Så kaster den sig ud i det uvisse, hvorefter det er det "Live or let die". I den lange periode, hvor ungen ligger på reden, kommer de voksne tilbage hver aften efter dagens fouragering til havs, for at fodre ungerne. Angiveligt for at kontakte afkommet, underholder de så hele natten med en fantastisk koncert, der bedst kan sammenlignes med en mellemting mellem en jødeharpe og lydsporet til det elektroniske spil Angry Birds.

Øens vigtigste eksportvare er i øvrigt osteproduktion. Osten laves på små lokale mejerier, udelukkende af komælk fra glade køer, der går frit ude året rundt, og som malkes ude på markerne. Det er en virkelig delikatesse, specielt den lagrede variant (op til 6 måneder).

Vi besøgte São Jorge tre gange, først alene på vejen mod Faial, senere med sejlervenner, der fløj ind til Horta for at besøge os. Øen er især dejlig pga. de utroligt smukke, varierede og velafmærkede vandreture, den byder på, og den vandt ved hvert gensyn. Sammen med festøen Terciera er den vores favorit blandt øerne.

Faial - sejlernes mødested

Faial er sejlernes ø. Det er typisk her man stopper undervejs på vejen hjem fra Caribien, og mange får aldrig besøgt andre af øerne, hvilket er synd. De mange sejlere betyder, at der er gode forsyningsmuligheder. F.eks. fik vi her repareret vores radar, hvor vi fik reservedele sendt fra fastlandet og en ny motor blev installeret på scanneren. Horta, hovedstaden på Faial, er om noget et sted der (på godt og ondt), er præget

af sejlere og sejlsport. Det er således også i Horta, at man finder den berømte Café SPORT. Cafés historie strækker sig helt tilbage til midten af 1800 tallet, hvor engelske ingeniører, der var beskæftigede med at etablere det første transatlantiske telegrafkabel, holdt til i deres fritid. Både Knud Andersen (i 1948) og Erik Wedersøe (i 1979) beskriver stedet som der, hvor sejlerne mødes, og stedet der kan bruges som postadresse; en slags Nordatlantens poste restante kontor. Her skal man have en obligatorisk Gin & Tonic og her opbevares ankomne breve, som så slås op over baren til senere afhentning. En tradition, der nu stort set er helt overtaget af e-mails og mobiltelefoner. Jo verden forandrer sig.

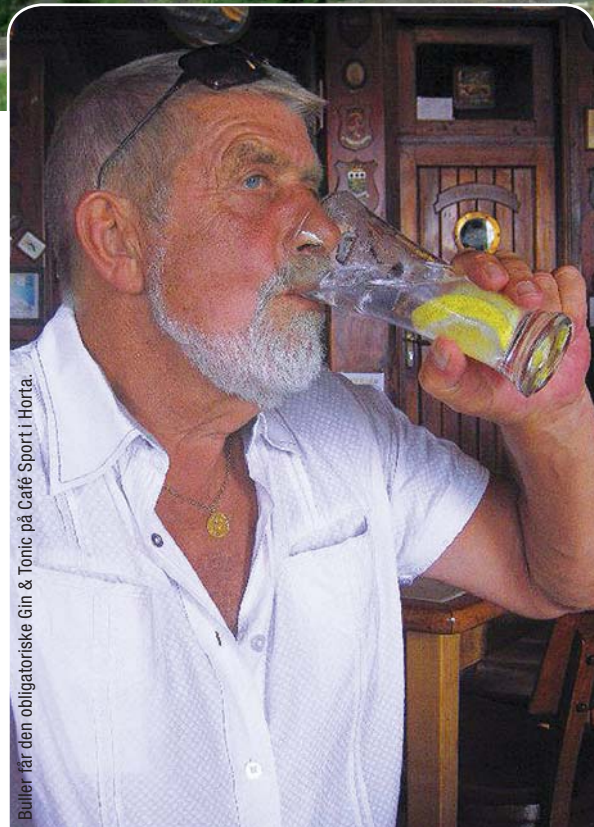
Karakteristisk for havnen i Horta er også traditionen med, at besøgende sejlere maler deres "visitkort" på kajen. Det er ind imellem de rene kunstværker, men jeg ved ikke helt om vores bidrag kvalificerer til denne betegnelse. Der kommer hele tiden både ind. F.eks. mødte vi engelske venner som vi tidligere havde været sammen med i Galicien. De havde i mellemtiden været i Caribien og på Bahama og var nu på vej hjem. Ligeledes mødte vi en stor gruppe hollandske både, der var på flotilliesejlads, og som lå nogle dage i Horta inden de skulle tilbage.

Mens vi var der, havde jeg endvidere den store oplevelse at se Pen Duick II, et af sejlsportshistoriens meget berømte skibe. I sin tid ejet og sejlet af Éric Tabarly, der i sit hjemland Frankrig har en status, som Paul Elvstrøm har det i Danmark.

Men øen er meget mere end sejlsport. Som på

Fyret og askelandskabet på vestenden af Fajal.

Buller får den obligatoriske Gin & Tonic på Café Sport i Horta.

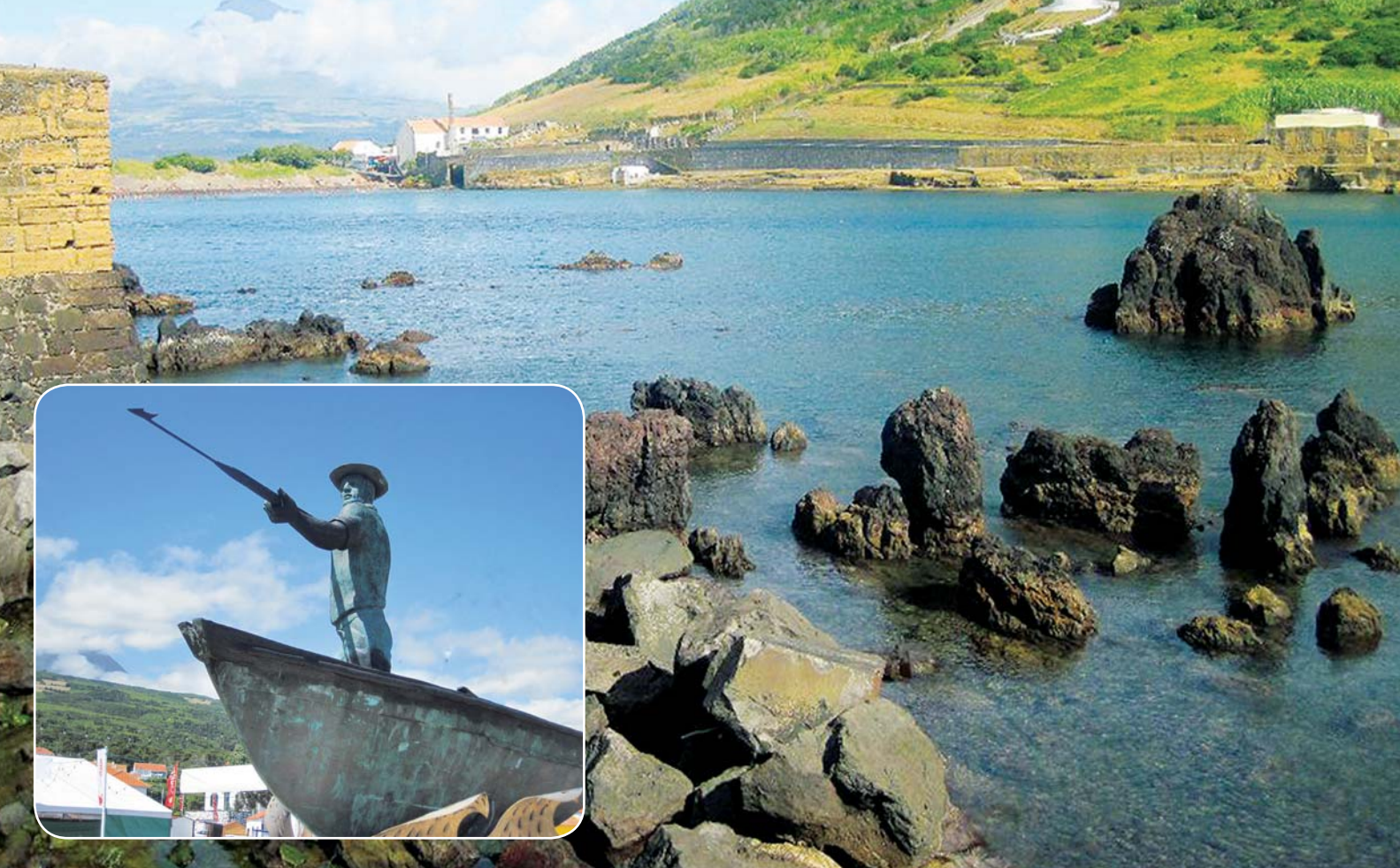

de andre øer er der også her en fantastisk natur og muligheder for vandreture. Mest spektakulært var det, da vi med en taxi fik vores Brompton cykler med op på toppen af øens højeste bjerg Cabeço Gordo på 1043 m.o.h, en nu udslukt vulkan.

Her gik vi en fantastisk tur rundt om krateret, gennem skove af blomstrende hortensia, hvorefter vi kørte de 30 kilometer tilbage til Horta ned ad bakke. En halsbrækkende cykeltur, hvor vi var glade for at vi havde medbragt vores cykelhjelme. Men også en tur til øens vestligste ende er spændende. Her ligger en vulkan, der var i udbrud så sent som i 1957. Hele fyrmesterboligen blev begravet i store askemængder, og dele af øen måtte evakueres. Nu er der imidlertid igen et fredeligt, om end noget dystert landskab, og der er etableret et interessant vulkanmuseum.

Desværre havde Rie reddet sig en grim hoste, der efter 10 dage fik os til at konsultere vores skibslæge. Han er Rie's grandfætter og praktiserende læge, og var i øvrigt også i sin tid skibslæge på søværnets inspektionsskib Hvidbjørnen.

Via Sms'er fjern-diagnosticerede han astmatisk hoste i det fugtige klima. Dette viste sig at være korrekt, selv om vi ikke rigtigt troede på det i begyndelsen. Efter et besøg på det lokale sygehus, der frikendte hende fra mislyde på lungerne, blev der givet inhalationer og ordineret astmamedicin. Det hjalp, og al behandling fandt sted inden for rammerne af det forkætrede blå EU sygesikringsbevis. Vi måtte selvfølgelig betale for medicinen, men med de lokale tilskud var det nærmest en formssag.

Den nordlige havnebugt med det tidligere hvalkøgeri i Horta og monumentet til minde om hvalfangsten på Azorerne, der først sluttede i 1987. Helt til det sidste foregik fangsten i sejl- og robåde og med simple harpuner.

Vulkanøen Pico

Naboøen til Faial er Pico, som ligger 30 minutters sejlads med en lille passagerbåd fra Horta, og vi besøgte Pico ad den vej. Ankerpladserne ved hhv. Madalena og São Roque er åbne, og den lille havn Lajes på sydsiden af øen er uden gæstepladser og totalt domineret af hvalturismen.

Det er egentlig en fascinerende tanke, at hvalfangsten, hvor de dræbte dyr tidligere var en vigtig indtægtskilde, nu er afløst af hvalturisme, hvor det er de levende dyr, der genererer indkomst.

Toppen af vulkanen Pico, der har givet navn til øen, og som kan ses fra São Jorge, er normalt dækket af lave skyer og kan sjældent ses fra Pico, men den præger alligevel i den grad øen.

De individuelle øer i Azorergruppen bliver ofte refereret til ved en farve: Santa Maria er den gule ø, São Miguel den grønne og Faial den blå. Jeg ved ikke, hvad den officielle farve er for Pico, men sort ville være passende. Det er de sorte lavasten, stablet op i høje mure omkring diminutive vinmarker, og de forholdsvis unge lavastrømme med deres fantastiske klippeformationer og underjordiske lavatunneler, der præger øen.

Pico er i øvrigt hjemsted for en betydelig vinproduktion (man var angiveligt i sin tid en storleverandør til det russiske zar-hof), hvor bl.a. en hvid vin ved navn "Terras de Lava" er ganske udmærket. De røde kan drikkes, men da Portugal er leveringsdygtig i så mange fornemme røde vine (fra bl.a. Duero, Alentejo og Daõ), skal man nok lade de lokale om det.

Turen tilbage

På tilbageturen til det europæiske fastland havde vi også sejler venner med. Turen kom til at forme sig helt anderledes end overfarten. Hurtig, ja faktisk kun 6 dage med stabil frisk rum vind og en gennemsnits fart på 5,9 knob for de ca. 850 sømil. Det var vi ganske godt tilfredse med.

Turen var ikke så afslappet som overfarten, og det næstsidste døgn oplevede vi en kort periode med regulær kulingsvindstyrke. Vi tog for første gang nogen sinde andet reb i Troldands storsejl, og bjærgede det senere helt. Alligevel gjorde vi mere end 7 knob, helt uden problemer og blev en spændende oplevelse rigere. Sidste døgn flovede vinden, og vi fik plat læns, hvorefter vi sejlede for maskinen de sidste 16 timer.

Samtidig med god sejlads bød turen også på brug af vores fiskegrej. Vi fangede fire bonitos og tre guldmakreller, der blev omsat Bullers Atlanterhavs fiskefrikadeller, tilberedt i høj sø og spist med stor appetit. Uheldigvis fangede vi også en ung sule (en stor pelikanagtig havfugl). Buller fik hevet den ind og holdt dens vildt baskende vinger under søgelænderet, mens han fjernede krognen. Herefter blev 'kreaturet' søsat, og Rie konstaterede tørt, at en fugl der fanger en plastik-blæksprutte er ikke for klog og må være at sammenligne med en bumset teenager med for store fødder. Vi ankom til Cascais og Rio Tejo torsdag formiddag og videre til Lissabon lørdag, hvor vi blev en lille uges tid inden de sidste stop på vores lange tur langs Europas vestkyst på vejen mod Middelhavet.